

**ZLATI
OČENAŠ**

str. 4

**NAJLEPŠA
LETA MOJEGA
ŽIVLJENJA**

str. 8

Porabje

ČASOPIS ZVEZE SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 24. marca 1994 • Leto IV, št. 6

VSTAL JE, KAKOR JE BIL REKEL!

"Ko je minila sobota in se je svital prvi dan tedna, sta prišli Marija Magdalena in ona druga Marija pogledat grob. In glej, nastal je močan potres, kajti Gospodov angel je prišel iz nebes. Pristopil je in odvalil kamen ter sédel nanj. Njegova podoba je bila kakor blisk in njegova obleka bela kakor sneg. Od strahu pred njim so stražarji strepetali in bili kakor mrtvi. Angel pa je spregovoril in rekel ženama: "Vama se ni treba batil! Vem, da iščeta Jezusa, križanega. Ni ga tukaj. Vstal je, kakor je bil rekel! Stopita sem in poglejta kraj, kamor so ga položili. Pojdita brž in povejta njegovim učencem: Vstal je od mrtvih! Pred vami pojde v Galilejo, tam ga boste videli. Glejta, povedal sem vama." Brž sta zapustili grob in prestrašeni, pa silno veseli stekli sporočit njegovim učencem. Na lepem jima pride Jezus naproti in reče: "Pozdravljeni!" Onidve pristopita, mu objameta noge in ga počastita. Tedaj jima Jezus reče: "Ne bojta še! Pojdita in sporočita mojim bratom, naj gredo v Galilejo; tam me bodo videli." (Matejev evangelij)

Velika noč - vüzem, dan Gospodovega vstajenja je največji praznik katoliške Cerkve. To je praznik

ljubezni, darovanja, žrtvovanja, odpuščanja in upanja. Kristus je premagal Smrt in nam odprl vrata v Življenje. A to Življenje nam ni dano samo po sebi, ampak si ga pridobivamo z dobrimi deli, z dobroto in ljubeznijo do bližnjega, do vseh ljudi. Bog je ljubezen in živetí ljubezen pomeni živetí v Bogu. Pripravo na popolno doživetje skrivnosti Kristusovega vstajenja nam predstavlja postni čas, ki se začena s pepelnično sredo. V skrivnostni tišini cerkva nas božji služabniki spomnijo, s pepelom in znamenjem križa, da je naše zemeljsko življenje le priprava na življe-

nje v Večnosti.

Postni čas ima dvojno nalogo: spomni nas na krst in nas s spokornimi deli ter posebej z zakramentom sprave pripravlja na obhajanje velikonočne skrivnosti. Bog je zvest in ostane zvest njim, ki se držijo njegove zaveze! Postni čas je tudi čas premišljevanja o sebi, o bližnjem, o svetu. Človek, kljub neverjetnemu tehničnemu napredku in veličastnim znanstvenim dosežkom, ni dosegel popolne sreče. Preteče katastrofe in medsebojna sovraštva ljudi razdvajajo, siromašijo. Ni časa za lepe besede, plemenita dejanja, pozabili smo ljubiti sebe

in druge... Pozabili smo ljubiti Njega, po katerem nam je bila milost ljubezni dana...

Velikonočni prazniki, ta čudoviti čas pomladnega prebujanja, so priložnost, da odpremo svoja srca in prebudimo v njih uspavane milosti; da pohitimo v tišino Njegovih svetišč in prižgemo v svojih srcih luč ljubezni; da naši poljubi ne bodo podobni Judeževim in da nikoli ne bomo zatajili sebe, svoje vere, svojega naroda... Kot je apostol Peter zatajil Jezusa...

Krasen pomladni dan je, velika sobota. Prihajam domov, kjer me čakajo odprti rok in src. Moja

ljubljeni družina: mama, oče, teta, dve sestri, brat, svakinja, svak in trije nečaki, vsi, ki jih imam rada, so zbrani. Mnogo vsega je potrebno postoriti: pripraviti velikonočna jedila za blagoslov in zvečer odhiti v cerkev, ki lepa kot nevesta čaka. Tudi naša družina je v veselem pričakovanju velikonočnih skrivnosti... - Da bi se vedno ljubili! - Te očetove besede se mi vtisnejo globoko v srce; potem skupaj zmolimo večerno molitev.

Velika noč, praznik vstajenja in življenja. Vesela aleluja odmeva v zgodnjem jutru po vasi. Dolga procesija se vije med hišami in s petjem slavi vstalega Zveličarja. Sreča sije z obrazov in z duš... Premagana je Tema, tu je Svetloba, samo še Svetloba, sprejmemo jo!

Naša velika družina se zbira ob velikonočnem obedu. Sreča je doma v tej hiši, zahvalimo se Vstalemu zanjo...

Iz srca želim vsem ljudem plemenitih src blagoslovljene velikonočne praznike! Naj bo velika noč praznik življenja, odpuščanja in srečnega upanja!

VALERIJA PERGER

CE(N)ZURA?

Ja. Zdaj že tudi pri Madžarskem radiu. Kot smo že poročali, v bližnji preteklosti so bili obglavljeni alternativni sporedi na Madžarski televiziji. Zdaj se je to zgodilo tudi pri drugem vsedržavnem mediju. Državna tiskovna agencija (MTI) pa tako ali tako ni bila nikoli alternativna. Zdaj so torej vsi trije vsedržavni mediji popolnoma v rokah sedanje oblasti. Ostali so le bolj ali manj neodvisni časopisi.

S tem, da je vodstvo državnega radia - ki ni le pod vplivom organov na oblasti, ampak v precejšnji meri tudi odvisno od skrajno desničarskih struj pod vodstvom zloglasnega madžarskega nacionalista Isvána Csurke - vrglo na ulico ravno najboljše (s tem pa seveda tudi najbolj kritične) novinarje, je dokazalo, da gre za politične čistke. Kljub temu da uradno pravijo, da gre za gospodarske vidike, češ da je v Madžarskem radiu zaposlenih preveč ljudi (nad dva tisoč). V tem primeru bi vsekakor morali začeti z najslabšimi. Slednji pa so praktično istovetni s tistimi, ki hvalijo oblast.

Nekateri se seveda sklicujejo tudi na to, kaj neki je treba zganjati tak vik in krik zaradi teh 129 radijskih novinarjev, ko pa so novinarji tihi, ko odpošiljajo z delovnih mest na stotisoče ljudi. (Zanimiva argumentacija, vse do zdaj je ravno vlada stalno poudarjala, da ni treba toliko govoriti o brezposelnosti!)

Stvar pa seveda najbolj šepa zavoljo tega, ker tokrat ne gre le za 129 delovnih mest, ne gre v prvi vrsti za brezposelnost. (Če je res, da gre za najsposobnejše radijce, in to je res, potem se bodo že znašli, o tem ni dvoma.) Veliko bolj gre za vprašanje demokracije. Gre namreč za novinarje, ki bodo kritizirali - če bo potrebno - tudi naslednjo vlado. In naslednjo spet. Saj to je vendar neke bistvo novinarstva, da v imenu javnosti budno opazuje delovanje oblasti in vestno informira javnost o morebitnih napakah in pomanjkljivostih. Pravo novinarstvo je neke vedno v opoziciji. Tudi ko nekdanja opozicija prevzame oblast.

Dva meseca pred parlamentarnimi volitvami odpraviti iz vsedržavnih elektronskih medijev vse alternativne programe (torej take, ki vladi niso všeč), pomeni omejevanje demokracije. Pomeni, da sedanje opozicijske stranke daleč ne bodo imele takih možnosti informiranja kot pozicijske stranke. Da ne govorimo o ne-parlamentarnih strankah. Že zdaj nič drugega ni na televiziji in radiu kot hvalospevi vladi. Tudi če poskušamo biti objektivni in priznati sedanjosti oblasti vendar določene uspehe, so omenjeni hvalospevi vendarle pretirani. Pa človeka še tudi to ne bi motilo, če bi pustili tudi drugo stran do besede, in na koncu naj se poslušalci in gledalci odločijo - na podlagi svojih

lastnih izkušenj -, katera stran ima prav. Ali če je morda resnica neke v sredini itd. Večini ljudi pa gre na jetra, da jim že spet drugi hočejo povedati, da se baje oni kot občani počutijo vedno bolje, da se jim življenjski standard počasi izboljšuje, medtem ko oni kot občani doživljajo stvari ravno obratno. Pa četudi bi bilo res, kar pravi vlada, tudi v tem primeru bi bilo bolj prepričljivo, če bi pustili ljudi same govoriti o tem. Namesto tega propagandna ofenziva in obglavljanje kritičnih novinarjev.

In to pred 15. marcem, dnevom svobodnega tiska. Groteskno. V revoluciji 1848 so namreč t.i. marčni mladinci v svoji znameniti peticiji v 12-ih točkah uvrstili na prvo mesto ravno zahtevo po svobodi tiska. Zdaj pa se ubadamo z enakimi stvarmi. Žalostno. Istočasno tudi smešno. Kako si lahko namreč kdorkoli predstavlja danes, da bodo ljudje verjeli propagandi, ki je njihovo življenje sploh ne potrjuje. In kot smo rekli, obstaja - hvala Bogu - tudi neodvisno časopisje.

Upamo pa lahko, da bo dosedanja cenzura le kratka cezura v razvoju demokracije na Madžarskem. Pod pogojem seveda, če zdaj v predvolilni kampanji ne bomo nasledili lepim besedam. Če pa se pustimo spet nategniti, pa smo itak sami krivi.

Francek Mukič

POREDUŠOV JANOŠ V PORABJI

Vejte, sto je bijo Poredušov Janoš? Tisti, steri ste si poglednili monodramo Evgena Cara, igralca iz Ljubljane, gvušno vejte. Tistim pa, steri ste ta zamidili, je leko žau. Poredušov Janoš se vam je notpokazo tak na Gorenjom Seniki kak v Števanovci.

Steri ste prišli poglednit hištorijo pavra iz Prekmurja, ste gvušno dostakrat spoznali v njegovom žitki svojo življenje. Njegva zgodba (történet) se začne po prvoj bojni pa prejk druge bojne pridemo do gnešnjoga cajta. Prpovejda o človeki - taši je dosta bilau v naši vasnicaj tō - steri je odišo v Merko, ka bi leko malo pejnaz prslužo za famijlo. Dapa tak fejs se ma je taužilo po starom kraji, po starom daumi, ka je nazaj prišo. Te je pa prpovejdo takšne čudne stvari, ka so ga vsi z oprejtimi lampami poslušali.

"Kmetje, delajte, delajte, delajte!" smo čuli večkrat v monodrami. Tau so čuli naši pavri tō dostakrat, dapa tisto, ka so njim obečavali - ka de njim lepše pa baugše - ešče gnesden čakajo.

Vsi, steri so si monodramo poglednili, so pravli, kak fanj je bilau poslušati lejpo prejkumursko rejč, stera je tak skrak naši. S tejm nam je Evgen Car ešče edno stvar pokazo. Tau, ka domača rejč tō ma mesto na odri (színpadon).

M.S.

SREČANJE S SALAMONOM

Po dolgem potovanju je Sibila prispela h kralju Salamonu in se je začela z njim pogovarjati. Med pogovorom se je prepirala o tem, da je kraljeva modrost še večja, kakor je o tem slišala govoriti:

Ona pijta krála od nisterni dugovány. I on nyei posteno odgovarja i dá nyei na fsze krátek i moder odgovor i fcsenyěj. Vu tom je ona tak fcsaszik zpoznala, ka je nyegova modroszt doszta véksa, kak tiszta hvála i dika stera je dalecs odnyega razglásena i do njéni vüh prisla. Potom je ona puna csüdi, gda ona viszikosztí velikom, nyegovoga Országa v nyegova maudro kralúvanye vidi i právi: 'Oh, kráu, sto od lúszta etoga Országa Bogá ne bi dicso i hválo dau tebej za vözkázanoga krála na viszikosztí tvoje králevcsine vöodébrao'".

Tudi ta del seniške Sibilске knjige je nastal na podlagi Svetega pisma, kjer so zapisane kraljičine besede takole: "Resnično je, kar sem v svoji deželi slišala o tebi in tvoji modrosti. Nisem verjela, kar so pravili, dokler nisem prišla in videla na svoje oči. In glej, niti polovice mi niso povedali. Tvoja modrost in odličnost presega sloves, ki sem ga slišala. Blagor tvojim možem, blagor tem tvojim služabnikom, ki vedno stoje pred teboj in poslušajo tvojo modrost! Hvaljen Gospod, tvoj Bog, ki si mu bil všeč, da te je posadil na Izraelov prestol! Ker Gospod Izraela vedno ljubi, te je postavil za kralja, da bi ti vršil pravico in pravičnost." (1 kr 10, 6-9)

Naslednja dva stavka v seniških Sibilskih knjigah sta povzeta spet po Svetem pismu. Razlika je le v tem, da namesto 120 talentov, je omenjeno 120 funtov zlata. (En talent je ok. 30 kg):

"Potom sze ona pred nyim globoko i ponizno nanizi i prekjá nyemi Bogásztvo, stero je nyemi za senk szebov prineszla. Naimre 120 fúntof zlata i drúga draga kaménye, stero je velike vrednosztí, teliko, da je nej zracsunati."

Po Svetem pismu je kraljica iz Sabe dala kralju "... sto dvajset talentov zlata, silno veliko dišav in dragih kamnov... Potem se je vrnila in šla s svojimi služabniki v svojo deželo." (1 Kr 10, 10, 13)

V Svetem pismu je torej zapisano, da je kraljica iz Sabe obiskala kralja Salomona, občudovala je njegovo modrost in bogastvo ter se je vrnila. V Sibilskih knjigah se ta obisk podaljša za devet mesecev in kraljica med tem časom stanuje v hiši, ki jo je dobila od Salomona:

"Salamon sze csüdiva od nyéni modri rejcsi i vzeme on sénk i szprávi nyej fcsaszí hizso za prebivanye, kak sze ednoj kraliczí dosztája."

S temi pravičnimi motivi se začenjajo Sibilina prerokovanja.

Marija Kozar

NAŠ PES

Kak vsikša poššana kuča, ma naša tó psa. Nešken praviti, ka zdaj tisto so nej poštenjaki, steri doma nemajo psa. Tou nej. Dapa, tak nekak si dan valati, ka na dvouri mora nekša živau lajati. Če drugo nej, naj laja zavolo toga, ka komi stra v čunte požene. Tak leko laja najmenše ščene tó, pa de vsikši, ka rad kaj potegne, rajši ovinek kouli kuče jemau.

Ranč takšo, nikšno ščene mamo mi doma. Na Markoskon bi njemi prajli šmüli. No, naš je nej šmüli, našomi pesi je ime Beni. Takšo bole angleško ime nosi tej pes, pa po angleški nika vó ne vjidi. Bole bi bliže istini bio, če bi pravo, ka bole norčasto vóvjidí. Rejsan, pa te zdaj mamo z njim same nevole. Ge ji glij neman, dapa majo ji moji domači. Gda san za zeta prišo k toj kuči, san Benija že najšo v njegovej úti. Pa te se spomnin, ka niške nej ranč z njim meo kakšo velko brigo. Žijvo je tan na dvouri svoj pejski žijtek, pa nikomi nika. Nevole so gratale bola sledi, te gda so na travniki za našo vesnico, ka se njoj Sobota pravi, gor postavili nekšen peški klub. Tan zdaj Sobočanci leko vsikši den pelajo svoje pese, ka so razlejčejo, vúška skačejo, prejk šancov kobacajo pa vse tisto, ka pes mora znati, če je že pes. Tak je moja tašča Regina, trno čedna ženska, tó odpelala Benija ta na tisto mesto, gde se psouvi včijo za tou, ka do nan liden bole pri srceji. Gda je oprvin do-

mou prišla, je bijla puna dobre volej in planov, kak de zdaj naš Beni pamenten in tak strenejrani, kak Maradona v najbókši lejtaj. Že drúgí den je šla v ekstra bauto, ka zaj tan kúpi tou, ka de našomi Beniji pomagalo pri njegovon šoulanji. Prinesla je de-sejt plastičnih čunt, trij kile vitaminov, dvajsti konzerv najbókše peške hrane, šampon za svetlo dlako, trij knjige o psovich in posoude in praške in vsega, ka je bautaš postavlo pred njou. Pseče hrane za edno malo človeško gostúvanje.

Zdaj je te Beni meo vse za dober start v nouvo življenje. Tak je bar mijslila moja tašča Regina, trno čedna ženska. Vsikši den je vozila Benija na treninge. Srmak je prišo domou pa je kumaj stao na nogaj, tak je bio zmantraní. Nej več bio za takše hece, par lejt je že preveč meo, ka bi zdaj te un začno vse na nouvo. Gda san idnauk neka takšoga pravo pri obedí, je moja tašča Regina, trno čedna ženska, prajla, ka psa že mamo, pa ka zdaj novoga nej trbej kúpúvati. Tak je Beni ške tadale odo v šoulo.

Za edno tri, mogouče štíri mejsece smo vsi vkúper odišli glejdat, ka naš Beni že zna. Tej pseči klub je napravo nekšne fajte psečo tekmo. Vsefela psouv se je tan najšlo, od ovih najdrakših, pa takših kak naš Beni tó. Moja tašča Regina, trno čedna ženska, je čakala, gda de leko Beni začo s svojo meštíro. In te je začo. Takše meštíre ške nej bilou, pa ne ven če eške gda bou na tiston psečon stadioni. Ka vse je Beni nej delo? Samo tisto nej, ka bi mogo. Regina je lejtalá za njim, njemi glavou naštimavala v smer kama mora iti, se zdejala vse mogouče komande, ali Beni je ousto norček. Kak je vóvidlo, ga je vse tou kouli njega - puno psouv, lidi, muzika, spiker - tak zmejšalo, ka je vse pozabo.

Tou njemi je življenje rejšilo. Če bi bio te dober na tistoj psečoj tekmi, te bi ga moja tašča Regina, trno čedna ženska, ške bole tirála. Škela bi viditi Benija, ka je najbókši na svejti. Tak zdaj Beni pa lipou tak ta živij svoj peski žijtek, zakopavle čunte in naganja mačke.

MIKI

Spremljajte televizijsko oddajo

SLOVENSKI UTRINKI

**všako drugo soboto ob 9.40 na
2. programu madžarske televizije**

**Naslednja oddaja bo
26. marca 1994**

OD SLOVENIJE..

30. MAREC

Slovenija naj bi 30. marca podpisala listino o priključitvi k Partnerstvu za mir. To je bilo najpomembnejše sporočilo iz pogovorov slovenskih politikov z namestnikom generalnega sekretarja Nata von Moldtejem.

OROŽARSKA AFERA

Na mariborskem sodišču so prekinili obravnavo proti obtoženim v tako imenovani orožarski aferi. Obramba je predložila nove dokaze, sodni senat pa je zavrnil zahtevo branilcev, naj presodi o kazenski odgovornosti direktorja mariborskega letališča Bruna Kermavca in pomočnika vodje prometne operative Tomislava Špeharja. Sojenje se nadaljuje 21. marca.

NOVI LDS

V soboto, 12. marca je Slovenija dobila novo stranko, s starim imenom. Združile so se namreč štiri sredinske stranke: Demokrati, Zeleni-ekološko-socialna stranka, Socialistična stranka in Liberalno demokratska stranka. Okrepljeno LDS (Liberalna demokracija Slovenije) bo vodil dr. Janez Drnovšek, v slovenskem parlamentu pa bo imela 31 mest.

NOVI PTT-ŽETONI

Eden od zadnjih ostankov stare države, bivše Jugoslavije, v Sloveniji so žetoni za telefoniranje. V PTT Slovenija bodo v naslednjih dneh začeli prirejati telefonske govorilnice, tako da bodo aparati poslej sprejemali le nove žetone z utorom in napisom PTT Slovenija.

JEZUSOVA MOLITEV

"ZLATI OČENAŠ"

Ljudske molitve o Jezusovem trpljenju so razširjene po vsej Evropi. Na letakih in rokopisih so se širile nemške, češke, srbske, slovenske in madžarske molitve s to tematiko.

Ljudstvo je poznalo Gospodovo molitev - Očenaš in Marijino molitev - Zdravamarijo. Iz tega družinskega kroga - oče-mati-sin - je ljudstvo pogrešalo sinovo molitev. Tako je nastal "Zlati očenaš", sestavljen iz evangeljskih poročil in motivov ljudskih pesmi. Slovenci ga večinoma poznajo, kot "zlatega", kajti obljuba na koncu molitve je zelo dragocena: molivcu bodo vsi grehi odpušteni. Slovenski "zlati očenaši" so objavljeni v knjigi Vilka NOVAKA, Slovenske ljudske molitve (Ljubljana 1983).

Prekmurska molitev je bila objavljena že tudi v molitveniku Viméni Ocsé i Sziná... Sobota in Lendava 1908 (Županek Janoš, Molitev od Jezusovi Mouk). Porabske variante pa: "Molitev od mouk Jezosa (Verica, Mukič-Kozar, Slovensko

Porabje, Celje 1982, 113-116) "Molitev od mok Jezušovi" (Slovenska ves, Vilko Novak, Slovenske ljudske molitve, LJ 1983, 428-430) in "Pesem od mok Kristuša" (Slovenska ves, Bela Labric, Porabje 1991/5).

Sedaj bi vas radi seznanili z varianto z Gornjega Senika "Molitev od mok Jezusovi", ki je podobna inačici z Verice. Molitev sestoji iz treh delov. V uvodu se seznanimo z osebo, situacijo in s prihodnjimi dogodki (1-8. vrsta), v drugem delu (9-89. vrsta) je epični, dramatski prikaz posameznih dogodkov Kristusovega trpljenja (Jezusa ujamejo, mučijo, obsodijo, ponižajo, križajo, naravni pojavi, pogovor med Marijo in Jezusom, Kristusova kri.) V zaključku (90-101. vrsta) izvemo za izvor (Mali Jezus tak veli) in duševno korist molitve (grehi se odpistijo).

Molitev od mok Jézušovi

Oh Jézuš na Olivitanskon bregi klečéč,
si tam zdihava i premišlava svoje britke
moke.

Židovje so ga prišli spitavat i
nasladúvat,
što bi to mogo biti?

Te eden je pravo: "To je Janoš ali
Peter."

Te drugi je pravo: "To je nej Janoš pa
je nej Peter,
liki gospod Jezuš Kristuš,
ki je za treseti sreberni penas odani."

Té so ga pa Židovge zvezali,
pa so ga gnali do edne voske poté,
i po njegovi sveti stopaji puno krvi
ostanjúvalo.

Té so ga pa gnali do sodnjega stoca
Tan so njegov beli gvant doli slekli,
trnovo korono so ma na njegovo sveto
glavo djali,
na trnovi sto so ga posádili.

Té je Jezuš v nebo zkríčo:
"Jast raj prtrpin téj moke,
kak edno dúšo v pekeo pistin."

Te so pa Židovge tou začúli,
pa so ga bole zvezali,
špot so si z njega delali,
figa i jezike so njemi kazali.
Z železnimi rokajcami so ga ščípali,
korono trnjevo so bole na njegovo
sveto
glavo stisnili.

Te so ga pa gnali do edne voděj velike.
Jezoš je s' o po vodi,
j po brvi.

Te se je eden stari Židov
nazaj zgledno pa je pravo:
"Ka smo mij tou fčinili,
ka krvava voda za nami tačej?"

Te pa eden stari Židov pravo:
"Guči si ti z menov dve ali trij rejči,
jas te man oblast moriti,
pa te man oblast rešiti"

Te je Jezuš tiho búj,
nika je nej gučo.

Te so ga pa zvezali,
pa so ga gnali do ednoga križa.
Tan so si zgučavali:
"Križ je prevelki, Jezuš je premali.
škoda bi nan bilo križ vkraj vrezati,
bole nam bo Jezuša nategnoti."

Te so ga prijali pa so ga nategnoli.
Tak, ka so njegove svete žile se
pokale,
i njegove svete sklepi so se
rastagúvale.

Te so ga prijali, pa so ga
trikrat na zemlau vdarili.
Tak ka se je neba i zemla strosila,
zvezde so doli kapale na svojo matar-
no zemlo,
Sunce je potamnelo,

Mejsec svétlost pogúbo,
pečine so se pokale,
zidine so se podirale.

Te je Blajžena Divica Marija
tau treskanje začútila,
pa je bežala pod sveti križ.
Te se nesmileno jokala i skozila.

Te je Jezuš pravo:
"Primte vij to žensko za njene roke,
pa jo pelajte vkraj od méne.
Bole bolijo mené njene skuzéj,
kak moje bridke moke."

Te je pa Marija pravla:
"Sinek moj predragi!
Do tega mo sam ti bila lastivna mati,
zdaj sam ti pa kak lúcka ženska?"

Mati moja draga, slatka!
Da bi jas tebi to pravo,
ka si ti moja mati,
slatka tebi bi se srce razpočilo,
tak, kak drugim mataram do svoje
dejte.

Mati moja draga stopi pod moj sveti
križ!

Tam zemi trij kaplice krvi.
To edno nesi vu Rimsko goro,
ge de raso trs, na trsi jagoda.
Ka do grešnicke vkúper brali,
angelje v zlati keli lejvali,
mešnicke podigavali.
Tau drugo kaplo krvi nesi vu šúrke
polé,
gde de rasla ta lúbléna pšenica,
ka do jo grešnicke pekli,
mešnicke podigavali.
Tau tretjo kaplo krvi nesi vu zeleni
püngrad,
gde do rasle rože,
ka do je grešnicke trgali,
svetim mešam nosili,
tam pardijali ino do se spominali
na Jezušove bridke moke."

Mali Jezuš tak velij:
"Da bi se eden takši krščenik najšo,
ka bi eto molitev vózmolo,
vsaki svetek,
če pa nej vsaki svetek,
te pa vsaki kvatarin petek,
tisti človek ali ženska,
če bi telko grejov emo,
kak v morji peska,
na zemli trave, na drejvi listje,
na nebi zvezde,
pa bi se njemi grehi se odpústili."
Amen

Marija Kozar

MOJI SAKALAUVCİ SO NAJLEPŠI NA SVEJTA...

Velka istina je, ka mi ljudje te spoznamo vrednost stvari, gda go naveke zgubimo. Če je pa ta stvar naša rojstna ves, te nas pa eške staukrat bole boli naše srce. Mamu priliko gorpoiskati tiste brejge pa doline, tiste drejve pa potoke, tiste sonžete pa gaušce, gde smo gor rasli, gde smo se špilali, gde smo se najoprvin zalübili. Pa nika ne deje, če smo tau vse v velkoj srmastvi doživeli. Pozabiš, ka je lagvo bilau, samo tau ostane v srcaj, ka je lejpo bilau. Stojiš na brejgi, gledaš pokrajino, staro svojo hišo, ali pa samo tisto mesto, gde je stala pa ranč vpamet ne vzemeš, da ti skonze tečejo. Skonze za ljubleni daum.

Tč misli so mi na pamet priše lejpo dugo v našem Varaši, gda sam gorpoiskala Ano Librec pa Ferenca Libreca. Stokoli bi k njim not stauapo, bi vido, da majo v lejpoj mesti svojo merno hišo, štera je čista, topla. Pravi daum je. Človek tak misli, tuj se nej potrejbno na staro, na srmastvo spominjati. Pa itak. Vertinja Ana so mi brez pitanja včasini o daumi v Sakalauvcu začnili pa so etak prajli: "V velkoj srmastvi smo tam živeli. Moji starišče so v Nemčiji mogli titi, ka so si telko pejnaz prislüžili, ka so si malo izo napravili s tučance. Name so pa vödali, zatok ka so me s sebov nej mogli pelati. Moja mlada lejta - kakoli v srmastvi - dapa lejpe so bile. S starišami vred sam ojdla po žetva, delali smo na drugi gazdijaj, svoje smo nej meli. Etak sam se spoznala s svojim možaum tč. On je tč svojim starišom pomagao žetvo delati."

Tistoga reda, ka je mladina delala, gda ste slobaudni bili, gda nej trbelo delati?

"Srmastvo je velki red želelo. Etak smo pa že kak mlajši mogli pomagati starišom tak na mezevaj kak doma v rama. Malo kučico smo meli, dapa tak čisto, redno, ka si nej smo po serteli staupti. Trnac smo z malijom bejlili, znautra pa pod ribali. Gda smo zgotovili, pa je večer grato ali pa nedela bila, te smo

leko šli po vesi spejvat, radiivat se. Dapa pri deli smo se tč srečali, eden drugoga nagledavali."

Kakši legen je biu Franci? Takši, kakšoga ste si vi senjali?

"Trno mlada sam bila, gda me je gnauk nej prejk mosta piusto. Te sam eške nej znala, ka tau znamenije. Sledkar sam že gorprišla, ka on škč. Moram povedati, ka se mi je vido, zatok ka je velki betjar bijo pa meni so se samo takši podje vidli."

Vam je Franci grato mauž, Baugi vala gnesden tč vküp živeta. Kak vama je v zakoni šlau?

"1947. leta sva se oženi. Tri deteta sva mejla. V tistom malom rami nas je sedem bilau. Feri je že stalni slüž daubo pri FÜS-ZÉRT-a, od tistec je išo v penzijo. Dja sam pa v gauščo ojdla delat. 1951. leta me je mauž spravo v židano fabriko, odkec sam 1985. leta šla v penzijo.

Kak sam že povedla, 3 mlajšov sva mejla, sedem nas je živelo v malom rami, etak smo pa 1956. leta začnili v Varaša zidati ram. 27 lejst sam živela v Sakalauvcu, te sam pa z držinov v Varaš odisla."

Ka pa deca? Gde so? Ka delajo?

"Dva sina pa edno čer mam. Čij pa eden sin, Karči sta školnika, čij je učiteljišče končala v Somboteli. Te drugi sin je tč vönavčeni. Vsi majo svojo držino."

Ka pa slovenski z držinov tč kaj gočite?

"Z možaum dosta gočiva

vküp skladjeno, nika ne ličamo ta. Tau je trnok fajn, ka geste, tau nas spominja, sto smo, tč se srečamo z našim maternim djezikom. Za me je vse tisto lejpo, ka me spominja na moj daum."

Že dugo lejst živita v Varaši. Kak se kaj mata tuj? Kak so Varašanci s Slovenci?

"V Varaša dosta Slovincov žive, ta naša ulica je pa, leko povejmo, cejlak slovenska. Tau je dobro, zatok ka se s tejm ljudami leko srečamo, leko slovenski gučimo, etak je pa sploj domanjo našo življenje. Varašanci nas tč poštujejo, not so nas vzeli. Tak so furt prajli, ka je slovenski človek delaven pa reden, če so se nam za hejc večkrat kaj caunali tč. Dapa mi smo se tč nej njali. Dobro je tč v Varaša."

Nigdar sta nej želela kama daleč titi?

"Nej, nej," pravita Ana pa Franci. "56. leta so nas dosti zvali pa napelavali, aj demo "tavö". Mi smo pa nikak nej, ranč v misli nej meli naveke povrži domovino."

Zdaj ka sva pa že starijša, vse bole se terava na mesti ostati. Vse bole nama je na pamati rojstna ves tč. Sploj na gauste odiava "domau".

I. Barber

Možnosti šolanja v Republiki Sloveniji

Ministrstvo R Slovenije za šolstvo in šport nam je posredovalo obširne informacije o možnostih šolanja, pridobitvi štipendij ter možnostih bivanja v dijaških in študentskih domovih v Sloveniji. Pogoji za šolanje so res ugodni, zato vabimo vse porabske učence in dijake, da se o tem podrobneje informirajo. Informacije dobite pri ped. svet. za zamejsko šolstvo, prof. Valeriji Perger (tel. v Monoštru 94-380-008 od 9.-11. ure), ki vam bo pomagala tudi pri urejanju šolanja v R Sloveniji.

... DO MADŽARSKE

ODLIKOVANJA OB 15. MARCU

Ob 15. marcu, madžarskem državnem prazniku, se podelijo priznanja in odlikovanja najboljšim na raznih področjih življenja.

Tako je bil uvrščen med najboljše televizijske oddaje tudi SLOVENSKI VEČER, ki je bil na drugem programu madžarske televizije 28. novembra lani. Ustvarjalci so prejeli t.i. nagrado NIVO.

Priznanja ob tem dnevu je podelila tudi Skupščina Železne županije. Spominjska plaketa Avgusta Pavla se podeli najbolj zaslužnim na področju etnologije, manjšinske kulture. Plaketo so prejeli tudi trije manjšinci, Slovenka Klara Fodor, učiteljica na Gornjem Seniku, Nemka Magdolna Unger, namestnica ravnateljca 2. osnovne šole v Monoštru ter Hrvat Lajoš Brigovič, likovni pedagog iz Hrvatskega Židanja.

"PORABJE" NA POHODU

Dokumentarec, ki ga je pripravila ekipa PEGAZ FILMA v sodelovanju z RTV Slovenija približno pred dobrim letom (premiera v Monoštru je bila 10. decembra), bodo v teh dneh spoznali gledalci v Ljubljani, Budimpešti ter Gorici v Italiji. Ljubljanska premiera bo 7. aprila ob 19. uri v Križankah, Budimpešta je na vrsti 12. aprila, Gorica pa v drugi polovici aprila.

SPOMLADANSKI FESTIVAL

Vzporedno s Spomladanskim festivalom v Budimpešti potekajo tudi prireditve Sombotelju. Od 19. marca se bodo vrstile razne glasbene, gledališke, likovne itd. prireditve, kot je predstava baletnega ansambla iz Gyora, koncert simfonikov iz Sombotela.

SMELT OLIMPIJI EVROPSKI POKAL

Da si ne bi mislili, da ima Slovenija samo dobre smučarje, tudi drugi športniki znajo pomešati štrane v svetovni eliti športnikov. Prvi marčevski dnevi so bili nasplah zelo razburljivi. Sicer pa pogledimo nekaj zanimivih dogodkov.

Tisti, ki spremljate rokometna dogajanja, se najbrž še spomnite, da sta

ski pokal. V švicarski Laussanni so z 91:81 premagali španski Taugres. Na obali Ženevskega jezera je tako mlada generacija uresničila sen številnih generacij tega ljubljanskega kluba in slovenske košarke nasplah. S tem so tudi dokazali, da po razpadu Jugoslavije slovenska košarka ni nazadovala. K zasluženim

kovec.

25-letna Britta Bilač se je konec leta 1991 preselila v Slovenijo. Nekdanja vzhodna Nemka se je namreč poročila s slovenskim skalcem v daljavo, dobitnikom bronaste kolajne na evropskem prvenstvu v Splitu leta 1990. In medtem ko Borut zaradi poškodb v zadnjem času ni tako uspešen, njegova soproga postavlja rekorde. Pred dobrim mesecem je uspela preskočiti sanjsko mejo 2 metrov. Zaradi rahle poškodbe ji v Parizu ni šlo najbolje. Le s težavo se je uvrstila v finale, potem pa s preskočenimi 193 cm osvojila sedmo mesto.

Drugi slovenski adut, 23-letna Brigita Bukovec, pa je le za las (pravzaprav za tri stotinke sekunde) zgrešila medajo. Že v kvalifikacijah 60 m z ovirami je postavila državni rekord in se prvič v svoji karieri spustila pod 8 sekund. Čas 7,96 je nato v finalu popravila še za dve stotinki, toda to ni zadoščalo za medaljo. Tako za Brigito kot Britto pa bo naslednja priložnost že avgustovsko evropsko prvenstvo v Helsinkih.

Sicer pa za konec še nekaj o plavanju. V slovenskem plavanju se je v letu 1993 vse vrtelo okrog bronaste kolajne Igorja Majcna na evropskem prvenstvu v Sheffieldu. Poleg evropskega bronu Ljubljancina na 1.500 m kravl (to je bila že od nekdaj "slovenska" disciplina, saj sta tako na evropskih kot svetovnih prvenstvih medalje osvajala brata Borut in Darjan Petrič), je slovensko plavanje navdušila 15-letna Radovljčanka Alenka Kejžar. Oba sta se izkazala pred dnevi v italijanskem Desenzanu na prvi evropski tekmi svetovnega pokala, saj je bil Majcen na 800 m prosto tretji, Kejžarjeva pa na 200 m prsno celo druga.

Silva Eöry

VESELJE KOŠARKARJEV SMELT OLIMPIJE

tako Slovenija kot Madžarska nastopili v isti kvalifikacijski skupini za uvrstitev na evropsko prvenstvo. In potem ko je Madžarska osvojila prvo mesto, je Slovenija kot drugouvrščena ekipa morala v dodatne izločilne boje. V dveh dvobojih s Češko so slovenski rokometasi uspeli iztržiti boljši izid od nasprotnika (pravzaprav jih je rešilo to, da so v gosteh dali več zadetkov kot Čehi na tekmi v Sloveniji) in si priborili vozno karto za nastop na evropskem prvenstvu. Nena zadnje pa so bili rokometasi tudi prvi, ki so Sloveniji v ekipnih športih priborili medaljo. Bilo je to na lanskeoletnih sredozemskih igrah v Franciji.

No, in če smo že pri ekipnih športih, moramo omeniti tisto, kar se je dogajalo na madžarski državni praznik 15. marca. Košarkarji ljubljanskega kluba Smelt Olimpija so osvojili Evrop-

zmagi sta največ prispevala mladi Roman Horvat s 36 koši (kar 10 trojk) in izkušeni veteran Dušan Hauptaman s 27 točkami.

Slovenija pa ima tudi najboljšega strelca za leto 1993. Pred kratkim si je ta laskavi naslov prislužil Rajmond Debevc za svoje odlične dosežke v streljanju z zračno in malokalibrsko puško pa tudi s samostrelom. Debevc je vse skupaj potrdil v Strasbourgu z osvojitvijo prvega mesta na evropskem prvenstvu v streljanju z zračno puško.

V Parizu so se pred dnevi zbrali atleti stare celine na 23. evropskem dvoranskem prvenstvu. Slovenijo je zastopalo štiriclansko zastopstvo: tekač Bekim Bahtiri, skakalka v daljavo Vladka Lopatič in trenutno najboljši atletski dvojec BB, torej skakalka v višino Britta Bilač in tekačica na 60 m z ovirami Brigita Bu-

NAŠE PESMI (70)

SPARTOLEJTJE BLÜZI IDE

Spartolejtje blüzi ide,
vse se njemu veseli,
vsaka ptica lepo poje,
da(j) pod zrâkom lepo je.

Človek pa je mlad veseli,
malo dni ešče živi,
komaj če je v dvajstom leti,
vse že njega žalosti.

Rejsan boude prav veseli,
ete spartolejtšen čas,
mi pa bomo vendar mogli,
zdaj odvandratl od vas.

Že se tudi približuje,
strašen glas nam proti gre,
stariš dragi že žaluješ,
ne 'mo se več videli.

Zdaj že vidim bele lunce,
oštarije lendavske,
ki se njemu že trpeče,
od prevelke žalosti.

Kelko fantov nam odide,
ka je nede več nazaj,
kaj mo od sovražne rouke,
mogli iti tam v zemlo.

Zbogom oča ino mati,
sestrice i bratčeki,
jaz vam škém roko podati,
i od vas odhajati.

O, ti fara prelüblena,
lejpa fara sinička,
daleč si nam fante dala,
iskat svojega grobčeka.

(Gorenji Sinik)
-mkm-

OJDI SMO NA SENJE...

2. marciuša so v Somboteli odprli kmetijsko pa živilsko senje AGRA SAVARIA. Iz osem rosagov 106 razstavljalcev (kiállitö) je pokazalo svojo blago.

Senji je mesto dau eden sombotelski kulturni center, steri se je pobrigo za kulturni program tui. Etak je pa vableni biu Laci Korpič, orkester pa ženski kvartet. Nastopili so na senji 6. marciuša.

Gda smo prišli na senje, smo kaulagvart poglednili, ka so ljudam ponijali. Za pavarsko delo so notpokazali najbole moderne mašine, semena pa vse, ka je človek za jesti pa za piti. Tam smo vidli za 10 milijonov forintov eden kombanj, šteroga je ranč tisti den eden pavar küpo. (Edni zatok itak majo pejnaz.)

No, mi smo nej küpiuvat prišli, liki spejvat pa igrat. Etak smo pa v 11. vöri začnili igrati pa spejvati pa smo do večera tam bili. Nistarni so nas nej za dosta držali - oni so si samo na senje mislili. Tej drugi, ki so nej meli milijonke, so nas posliušali, gledali.

Na senji je Slovenija tui mejla svojo razstavo, svoj šator. Naša kulturna skupina je tam tui nastaupala. Slovenski razstavljalci so sploj radi bili nam, mislim na tem se nišče ne čüdiva. Že sam spominala kulturni center v Somboteli, gde se je tau vse godilo. Tau pa zatok eške morem povedati, da je ravnatelj centra Richárd Pelzenhofer, ki je rodjeni poleg Somboteli, po narodnosti je Hrvat.

Korpič Lacina dobro pozna, etak je dau poštenjé našoj skupini pa priliko za nastop v Somboteli pred 8 rosagov, pred dosta jezer ljudi. Lepau je eden drugoga poštiivati.

I. Barber

NORI MESCI

MARC

Glej ga, Marca debeluha,
piha iz polnega trebuha.
Je prav na debelo kihnil,
Miška Jako v zrak odpihnil.
Mišek pa odpre dežnik
in odjadra v Podutik.
Zapik!

Jaša Zlobec

NAŠA
HIŠANAŠ
DOM

Naša hiša stoji na Gornjem Seniku v predelu, kateremu se po domače reče Sobota. Starši so jo zgradili 1982. leta.

Hiša ima belo fasado. Imamo štiri sobe, kuhinjo, shrambo, kopalnico in stranišče. Iz predsobe prideмо v vse prostore, ki so lepo opremljeni. Pod hišo je klet, kjer imamo hrano za domače živali. Mamica zelo skrbi za čistočo, jaz pa delam nered, kljub temu da jo imam zelo rad.

Mamica in oče sta se veliko trudila pri izgradnji hiše. Zdaj pa se trudita, da bi jo čim lepše opremlila.

Rad se "držim" doma. Mislim, da se jima nikoli ne bom mogel zahvaliti za lep dom, ki sta mi ga zagotovila.

Šandor Bajzek 5. r.

Naša hiša je na Gornjem Seniku. Stoji ob cesti, sredi vasi.

Za hišo je dvorišče, kjer stoji oreh. Poleti nam daje senco. Pred stavbo je vrt, kjer vzgaja mamica zelenjavo in cvetlice.

Hiša je pritlična. Od zunaj so stene zelene in bele. Ima velik balkon, od koder je lep razgled.

Znotraj je na levi strani kuhinja s shrambo. V kuhinji kuhamo, pomivamo posodo in jemo. Tudi kopalnica je na levi strani. Na desni strani sta dve sobi. Prva soba je za goste. Na sredini sobe je miza s stoli. Na mizi je ponavadi vaza s cveticami. Druga je spalnica, kjer spijo starši. Na koncu hodnika je otroška soba. V njej gledamo televizijo s starši, se igram, učim in spim.

Po mojem je naša hiša velika in lepa. Rada stanujem v njej.

Anastazija Bajzek 5. r.

ZANIMIVA
SLOVEN-
ŠČINA

Pri uri slovenščine smo šli v samoprostrežno trgovino, da bi se navadili, kako je treba kulturno nakupovati.

Lepo smo pozdravili prodajalke in nakupovalce. Prodajalke so gospe Vera, Eva in Marija, ki so nam dovolile, da si ogledamo stvari. Najprej smo si ogledali šolske potrebščine in izdelke iz papirja. Razvrstili in poimenovali smo jih. Na polici so bili naloženi zvezki, žepni robčki, serviete, ravnila, kuverte, svinčniki in peresa.

Na drugi polici so bile različne brezalkoholne pijače: kokakola, oranžada, kivi, jabolčni in hruškov sok.

Na nasprotni strani so bile konzerve: stročji fižol, grah, fižol, kislo zelje za prikuho in različni kompoti. Poleg pa še moka, riž, sladkor, sladkor v prahu, majoneza, ribje konzerve, paštete in testenine.

Na koncu smo si ogledali mlečne in mesne izdelke. V hladilniku so klobase, salame, hrenovke, mleko, sir, maslo in smetana. S tem je pa tudi ura minila.

Škoda, saj smo si ogledali le polovico artiklov. Precej smo se naučili, tako da zdaj že lahko gremo čez mejo kupovat.

Upam, da bomo še šli v trgovino pa tudi na pošto, ker si s tem lahko razširimo slovenski besedni zaklad.

Mislim, da je bila ura zanimiva tudi za kupovalce, ki so nas radovedno poslušali.

V imenu razreda se zahvaljujem gospe Veri, ki nam je veliko pomagala, saj nam je "šepetala".

Andreja Nemeth 5. r.

MAČEK MURI IN
KEKEC

17. marca so se najboljši recitatorji porabskih osnovnih šol zbrali v dvorani Zveze Slovencev v Monostru na prireditvi Recitiranje slovenske poezije.

Mladi so se pod vodstvom učiteljev slovenskega jezika skrbno pripravili na nastope. Ker pa je to tekmovanje, so tudi tu bili izbrani najboljši: Gabriela Gašpar, Livija Nemeš in Žolt Bajzek.

Nadebudnim recitatorjem iskreno čestitamo!

18. marca pa so gornjeseniške osnovnošolce obiskali gostje iz Slovenije - igralci KUD-a Šentjošt, ki so uprizorili priljubljeno igro Josipa Vandota KEKEC.

NAJLEPŠA LETA MOJEGA ŽIVLJENJA

Večkrat sem že videla sporočilo v "Porabju" o možnosti študija v Sloveniji za porabske dijake. Sem ena izmed tistih, ki so se nekoč prijavili na takšen ali podoben razpis in se odpravili študirat v belo Ljubljano.

Konec septembra 1987 sva se z Ildiko odpravili v Mursko Soboto in od tam v Ljubljano. Vsaka je imela najmanj 40 kg prtljage in polno vprašanj v glavi. Prva stvar: kje bova stanovali? Odgovora ni bilo prav takoj. Nazadnje sva ga le dobili. V tukajšnjih študentskih naseljih stanujejo študenti različnih fakultet. To se pravi, gre! Kljub začetnim težavam.

Štipendija?! Dovolj je, da ne bi preveč okrog skakali.

Kaj jemo in kaj smo jedli? Za prvi letnik so bili najbolj značilni špageti ali "pašte", kakor je rekla moja prva "cimra" s Primorske. Potem smo se naučili kuhati. Na začetku meseca smo več kuhali, na koncu smo imeli vegetarijanske dneve. Pred letom in pol so uvedli bone ali a la carte sistem prehranjevanja lačnih studentov. Zdaj se lahko usedemo v kateri koli gostilni, se najemo in plačamo z boni. Potrebno je imeti le močne živce in biti ravnodušen do natakarjeve nejevolje.

Kaj pijemo? Jaz ne maram piva. Pijem vodo. Drugi so manj izbirični.

Zdaj pa eno izmed najbolj perečih vprašanj. Zabava. Za zabavo je obilo možnosti, samo izkoristiti jih je treba. Kino. Kar nekaj jih je, filmi so s podnapisi. Odlična priložnost za vajo pogovorne angleščine, francoščine, španščine etc... Potem je blizu naselja Cankarjev dom, ki ga kar ne moreš zgrešiti, če si v Ljubljani, in še gledališče. Če želiš plesati, se lahko udeležiš študentskih žurov, tradicionalnega pustovanja v Rožni dolini in v

predmet, so bili ostrejši pogoji za domače studente. (Pred kakšnim letom so tudi na slavistiki uvedli sprejemne izpite.)

Tako sem se v prvem letniku znašla v predavalnici skupaj s 119 študenti. To število se je do januarja, ko smo imeli prve izpite, zmanjšalo za polovico. Do četrtega letnika pa na štirideset. Torej, sedela sem v polni predavalnici na predavanju, na katerem sem razumela le veznike. Ne vem več, kako je minil prvi letnik. Naslednje leto sem bila že vpisana v drugi letnik in tako naprej. To se pravi, gre! Kljub začetnim težavam.

Štipendija?! Dovolj je, da ne bi preveč okrog skakali.

Kaj jemo in kaj smo jedli? Za prvi letnik so bili najbolj značilni špageti ali "pašte", kakor je rekla moja prva "cimra" s Primorske. Potem smo se naučili kuhati. Na začetku meseca smo več kuhali, na koncu smo imeli vegetarijanske dneve. Pred letom in pol so uvedli bone ali a la carte sistem prehranjevanja lačnih studentov. Zdaj se lahko usedemo v kateri koli gostilni, se najemo in plačamo z boni. Potrebno je imeti le močne živce in biti ravnodušen do natakarjeve nejevolje.

Kaj pijemo? Jaz ne maram piva. Pijem vodo. Drugi so manj izbirični.

Zdaj pa eno izmed najbolj perečih vprašanj. Zabava. Za zabavo je obilo možnosti, samo izkoristiti jih je treba. Kino. Kar nekaj jih je, filmi so s podnapisi. Odlična priložnost za vajo pogovorne angleščine, francoščine, španščine etc... Potem je blizu naselja Cankarjev dom, ki ga kar ne moreš zgrešiti, če si v Ljubljani, in še gledališče. Če želiš plesati, se lahko udeležiš študentskih žurov, tradicionalnega pustovanja v Rožni dolini in v

drugih naseljih. Pa je še marsikaj, samo z odprtimi očmi je treba hoditi in se čimprej, čimbolje naučiti slovensko.

Potovanje. Potuješ, kamor hočeš. Niti avtoštop ni bolj nevaren kot v katerikoli drugi deželi. Dve uri potrebuješ in prideš iz mediteranske cone v alpsko. Kopalke in smuči lahko imaš skupaj v prtljagi. Slovenija je čudovitejša, kot bi jo lahko jaz opisala v takem "študentskem članku". Ne pretiravam. Nekaj let sem že tu in vseeno še najdem kaj novega v tej majhni deželi. Novega, lepega, vznemirljivega. V Slovenijo se počasi zaljubljaš in na koncu si že kar pošteno "zatrpan" vanjo. Odkar sem tukaj, sem preživela že marsikaj, od toče (z ledenimi žogami za tenis), do poplav in potresa; tudi nekaj dni vojne.

Kakorkoli že, bile so reči, o katerih prej nisem nič spraševala. Odgovor je prišel sam od sebe. Kakšni so pa ljudje? Imam stike samo s takimi, s katerimi se dobro počutim.

Zdaj sem absolventka, so še vprašanja, ki čakajo na odgovor.

To, kako bo kdo preživel svoj čas v Sloveniji, večinoma lahko vsak sam odloči, sam kroji dneve in doživlja. To bo lahko kakšna melodrama ali tragikomedija, lahko bo vzgojno-erotična komedija, thriller ali znanstvena fantastika. Odvisno od posameznika.

Počasi pa bo konec študija. Nekaj pa je vseeno ostalo. Med njimi spomin na majhne značke z lipovim listom in napisom: "Iz Slovenije z ljubeznijo!" Značke so bile poceni, zdaj jih celo ni več. Sicer pa, če si nekaj let v Sloveniji, brez značk veš: odideš lahko le z ljubeznijo.

Julija Balint

BLAJŽENE VÜZEMSKÉ SVETKE!

Foto: S.Röth

NIKA ZA SMEJ

KARAMBOL

Naš Vili pa Rudi sta dobri dva padaša. Etognauk je Vili malo cajta emo pa je notpogledno k svojomi padaši. Gda je notprišo, vidi ka Rudi v posteli leži pa mokre cote ma gor na glavej. Vili ma pa telko pravi: "Padaš, ka se je pa s teov zgodilo? Betežen si?"

Naš Rudi pa zdaj etak pravi: "Vejš, tau je vse za mojga karambola volo." Vili pa pravi: "Karambol, karambol, vej je pa tau že eden mejsec, ka si emo karambol."

Rudi pa zdaj etak pravi: "Ginau eden mejsec je že tome, samo ka sam se gnes srečo s Prištakom, šteroga sam tistoga reda tavidaro."

KADITI ALI NEJ?

Etognauk se je naš Laci na pauti srečo s padašom, z našim Izidorom. Vidi, ka je Izidor vse nikši preobrnjeni, žalosten. Pita ga: "Ka je padaš, zakoj si pa tak dojpoklūcnjeni?"

"Samo njaj," pravi Izidor. "Žena me je tūj njala."

"Zakoj?" pita Laci. "Zakoj, zakoj. Tak vejš, kakše so ženske. Že se mi dugo moli, aj ne kadim, ka če ne njam tak, tūj me njaj. Ge sam pa mislo, ka se samo hejca. Zdaj me je pa rejsan tūj njala."

Naš Laci pa zdaj etak pravi: "Dobro, ka sva se srečala. Zdaj mo domau, pa začnem kaditi, nepredstanoma mo kadijo."

LÜBEZEN

Naš Karči pa naša Micka sta že edno leto oženjana.

Kak se že tau šika, malo sta posvetila den zdavanja, šteri ranč na fašensko nedelo spadna. Karči je veseli pa zadovolen s svojov Mickov. Večer, gda se malo vkūp potegneta, Karči etak pravi Micki: "Micka! Ge tebe eške itak sploj rad mam. Ti tū me ne?"

Micka pa zdaj etak pravi: "Ja, tebe tū..."

ZOBGE

Naš Viktor je velki štrik, ranč tak kak nistarni njegvi padaši. Kakoli so oženjeni moški, ponoči odijo, pigéjo, kartajo se. Pri takšim žene dosta trpijo, če se njajo.

Etognauk je naš Viktor vkūp prleto s svojim padašom, s šterim furt vkūp ojda. Padaš ga pita: "Ti, Viktor, etognauk, gda si vnoči v tretjoj vōri domau prišo, žena je nej navolo delala?"

Viktor pa zdaj etak pravi: "A, nikanej. Tiste tri zobé sam si že tak sto dati vōpotegniti."

I. Barber

PORABJE

ČASOPIS ZVEZE SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak drugi četrtek

Glavna in odgovorna urednica

Marijana Sukič

Naslov uredništva: H-9970
Monošter, Deak Ferenc ut 17.,
p. p. 77, tel.: 94/380-767

Tisk:

SOLIDARNOST

Arhitekta Novaka 4,
69000 Murska Sobota
Slovenija

Po mnenju Ministrstva za kulturo št. 415-715/93 mb z dne 3.11.1993 se časopis PORABJE uvršča med proizvode, od katerih se plačuje davek od prometa proizvodov po 13. točki tarife 3 zakona o prometnem davku (Ur. list RS, št. 4/92).